

SLOBODA I JEDNAKOST SU TEMELJ DEMOKRATIJE

Autor: Petar

U ovom broju novina **Demokratskih** *radionica* „Barbara Pramer“ imaćete priliku da pročitate šta su novinari odjeljenje VII-4 razreda OŠ „Jugoslavija“ iz Bara saznali o temi *Demokratija i parlament*.

 Učešćem do želja (str. 2 i 3)

 Glas za nas (str. 4 i 5)

 Naši predstavnici (str. 6 i 7)

UČEŠĆEM DO ŽELJA

Učestvovanje građana u važnim odlukama za društvo vodi ka većoj jednakosti građana

Da bi se neki sistem mogao zvati demokratskim, u nekoj državi, svaki građanin mora imati ista prava i slobode (sve dok tuđa prava i slobode ne ugrožavamo kod drugih). Riječ demokratija označava oblik vladavine, gdje je građanima omogućeno da učestvuju u donošenju odluka koje su vezane za njihovu zajednicu.

Građanin je svaki pojedinac koji aktivno učestvuje u društvenom životu svoje zajednice i nastoji da život u njoj učini boljim za sve ljude. Građani putem izbora učestvuju u donošenju odluka koje se tiču svih nas. Pravo glasa je jedno od prava u demokratskom društvu. Koje uslove moramo da ispunimo da bi obavili svoje biračko pravo, pročitajte u sljedećem članku.

Učestvovanje građana u važnim odlukama u društvu vodi ka većoj jednakosti građana. Učešće svakog od nas je od velikog značaja za poboljšanje kvaliteta života svoje porodice, naših sugrađana i za ukupan razvoj jednog društva.

Samo aktivni, odgovorni, kulturni, osviješćeni građani, građani koji ne diskriminišu različitost ni po kom osnovu, mogu da doprinose ljepšem i bogatijem životu za sve građane kao i za sve buduće generacije.

Njegovanje toplih međuljudskih odnosa je temelj za rješenje svih problema u zajednici. I zato vodimo se dijalogom i izbjegavamo sukobe kako u školi, tako i na ulici, u parku itd.

Građani imaju pravo da predlože da se u opštini, na primjer, izgradi sportski teren ili lokalni put.

Država je tu da obezbijedi pravdu i jednakost među građanima. Zato i postoje zakoni koje svi građani moraju da poštuju kako bi imali organizovan i bezbjedan život.

Autori: Anastasija i Nikola O.

Marko i Nikola R. su crtežom predstavili uređenje parka. Neko je farbao klupe, sadio boriće, cvijeće, i samim time pokazali da žele da imaju lijepu i uređenu životnu sredinu. Budimo odgovorni prema prirodi i pružimo joj sve što joj je neophodno.

Danijela je predstavila drugare kako rekreativno provode svoje slobodno vrijeme, a to je jedno od prava u demokratskom društvu.

Odgovorni i marljivi građani su aktivni građani

Budi aktivan

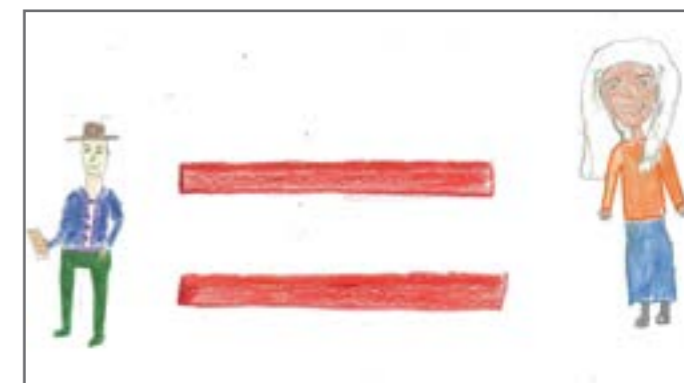
Biti aktivan,
isto je što i biti odgovoran.
Ako nisi odgovoran,
onda nisi ni aktivan.
Budi aktivan i vrijedan,
jer nijesi providan.

Dobri, pošteni, humani građani
daju sve od sebe,
jer žele da vrijede.
Demokrtija to je prava stvar,
Budi demokrata ti,
i neka se ugledaju na tebe svi.

Autori: Nikola O i Dalila

Elijas i Nikola O. su nacrtali kako aktivni građani učestvuju u izgradnji jednog humanitarnog centra za siromašne jer će na taj način pomoći svim ljudima kojima je pomoć neophodna.

Dalila i Anastasija su predstavile crtežom da svi ljudi na planeti imaju jednake šanse i mogućnosti bez obzira na neke svoje posebnosti.

Elijas, Anastasija, Danijela, Dalila, Nikola O, Marko, Petar i Nikola R. (12 godina)

GLAS ZA NAS

Birati znači izabrati najbolje za nas i druge

Vojislav i Lazar razgovaraju o izborima.

Izbori im se čine važnim.

Nekoliko godina kasnije...

Vojislav glasa, dok su Lejla, Adis i Ivana komisija na biračkom mjestu.

I Lazar je ispunio svoje biračko pravo i glasao.

Pravo glasa

Zašto je važno birati i na taj način učestvovati i donositi odluke? Koga treba birati i zbog čega? Pokušaćemo vam pojasniti. Često čujemo da građani imaju priliku da nešto ili nekoga biraju. Birati znači između više ponuđenih opcija izabrati onu koja je najbolja za nas. Na primjer, mi smo birali predsjednika odjeljenja na način što smo se odlučivali između nekoliko drugara. Izabrali smo učenika koji na najbolji način doprinosi našoj odjeljenjskoj zajednici. To znači da nam je prilikom izbora bilo važno da učenke koji će predstavljati naše odjeljenje bude dobar predstavnik svih nas u odjeljenju.

Izbori su važni za sve ljude koji žive u demokratskom društvu. U Crnoj Gori izbori su pravo svakog građanina koji ima 18 i više godina, državljanstvo države u kojoj glasa i najmanje dvije godine prebivališta u državi prije dana održavanja izbora. Svaki građanin treba sam da izabere one koji će na najbolji način da ga predstavljaju u vlasti. Obaveza je svakog čovjeka da učestvuje u izboru nečeg bitnog i od vrhovne važnosti za državu i uopšte za čitav sistem u državi, a prije svega za građane. Izbori su javni, dok je sam čin glasanja tajan, dakle, niko ne treba da zna za koga smo glasali. Svaki birač ima pravo jednom da glasa na jednim izborima.

Dakle, vidimo da biranje ne znači samo puki odabir bez razmišljanja, već je ono mnogo više. Birati znači donositi važne odluke koje će uticati na naš život.

Autorke: Ivana i Lejla

Vojislav i Lazar su crtežom prikazali kako izgleda izborna procedura.

Jelica i Hana su ilustrovale jednu od izbornih kampanja, onako kako je one zamišljaju.

Hana, Ivana, Adis, Lejla, Vojislav i Lazar (12 godina).

NAŠI PREDSTAVNICI

U vlasti, naši predstavnici - poslanici, zakone donose i svojim građanima sve brige odnose

Skupština Crne Gore je mjesto za koje svako dijete treba da zna. To je mjesto gdje se donose važne odluke za našu državu - zakoni. U našoj državi vlada demokratija, pa se zakoni donose - glasanjem. A ko glasa za zakone? Ljudi koji rade u Skupštini - poslanici. Oni donose, mijenjaju i dopunjavaju zakone. Samim tim što zakoni postoje, to znači da se putem zakona uvodi red u državi. Zakoni takođe štite sve građane koji ne krše zakone, tako što one koji krše zakone, sudska grana vlasti tj. sudovi tumače zakone, a zakonima se propisuju kazne.

Na narednom stripu, junaci našeg stripa i glavne uloge, Miloš i Mia, uvešće nas u taj veliki svijet koji zanima nas (djecu) isto koliko i odrasle - svijet zakona i svijet institucije koja predstavlja zakonodavnu granu vlasti u Crnoj Gori, a to je Skupština Crne Gore. Uživajte u novim saznanjima.

U parku Miloš i Mia pričaju o Skupštini kao važnoj instituciji u državi.

Autor crteža: Aldin

Drugari su se našli ispred zgrade skupštine kako bi Miloš pojasnio šta je to.

Autor: Mateja

Drugari su ušli unutar zgrade i pričaju o zakonima koje donosi skupština.

Autor: Anita

U jednoj od sala skupštine se nastavlja razgovor na ovu temu.

Autor: Aneta

Drugari razgovaraju o tome da li su naučili nešto novo kroz razgovor.

Autor: Jusuf

Drugari zaključuju priču o poslanicima i skupštini i ocjenjuju svoje znanje.

Autor: Lazar

POSLANICI

Ko su to poslanici?
Poslanici su dobri ljudi,
a u Crnoj Gori ima ih 81.
Svaki je pametan i vrijedan.

U skupštini svakog dana
daju ideje i predloge
i tako im svaki
ponedeljak počinje.

Rješavaju, ugovaraju i prave
velike poslove i tako im
svaki dan počinje.

I sve tako će biti
do njihove penzije,
a u društvu
rješavaće tenzije.

Autor: Zvezdan

Anita, Aneta, Anastasija, Lazar, Mateja, Zvezdan, Aldin i Jusuf (12-13 godina)

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 069 / 319 - 915

e-mail: office@demokratskeradionice.me

www.demokratskeradionice.me